

Hoog Buurloo

Rondje Radio Kootwijk



Dit is een stevige wandeling met een paar cultuurhistorische toppers. De route voert geruime tijd over de golvende Hoog Buurlose Heide met prachtige vergezichten. In de beschutting van oude beukenbossen wacht Nederlands rustiekste gehucht, Hoog Buurlo. En weer een paar kilometer verder komt de 'kathedraal' van Radio Kootwijk in beeld, eerst van afstand en dan van nabij – een prachtig en vooral memorabel gebouw in een weidse omgeving. De wandeling begint op 80 meter boven NAP, daalt aan het eind van de hei naar 57 en komt in Hoog Buurlo weer op ruim 80 meter. Behalve klimmende zijn er ook mulle paden. Horeca is schaars.

1 Bij de **schaapskooi** van Hoog Buurlo begint in zuidelijke richting een eeuwenoude 2 **schapendrift**, die langs de drie eeuwenoude 3 **akkers** slingert richting Hoog Buurlose Heide. Vanaf omstreeks 1200 was Hoog Buurlo in bezit van geestelijken in Utrecht die het verpachtten voor een tiende van de opbrengst van het land. Van 1700 tot de Franse tijd namen de Oranjes het over. En vanaf medio 19e eeuw was Hoog Buurlo van de adellijke familie die de inmiddels monumentale beukenlanen liet poten.

4 Ruim 2 km voorbij Hoog Buurlo komt de voormalige zendkathedraal van **Radio Kootwijk** in beeld. Het gerucht gaat dat koningin Wilhelmina hier 'Hallo Bandoeng, halo Bandoeng, hoort u mij?' in een microfoon riep en daarmee het radiocontact tussen Nederland en Nederlandsch-Indië inaugureerde. In werkelijkheid was het Emma, de koningin-moeder. En ze was niet hier, maar in Den Haag. Een kabel voerde het signaal hierheen voor verder transport door de ether. Dat was op 7 januari 1929, zes jaar na de ingebruikname van het radiostation. Het laatste stuk van de route voor de 'kathedraal' voert deels over/langs het fietspad dat het tracé markeert van de spoorlijn die hier tot 1948 lag en aansloot op de

Het Staatswildreservaat

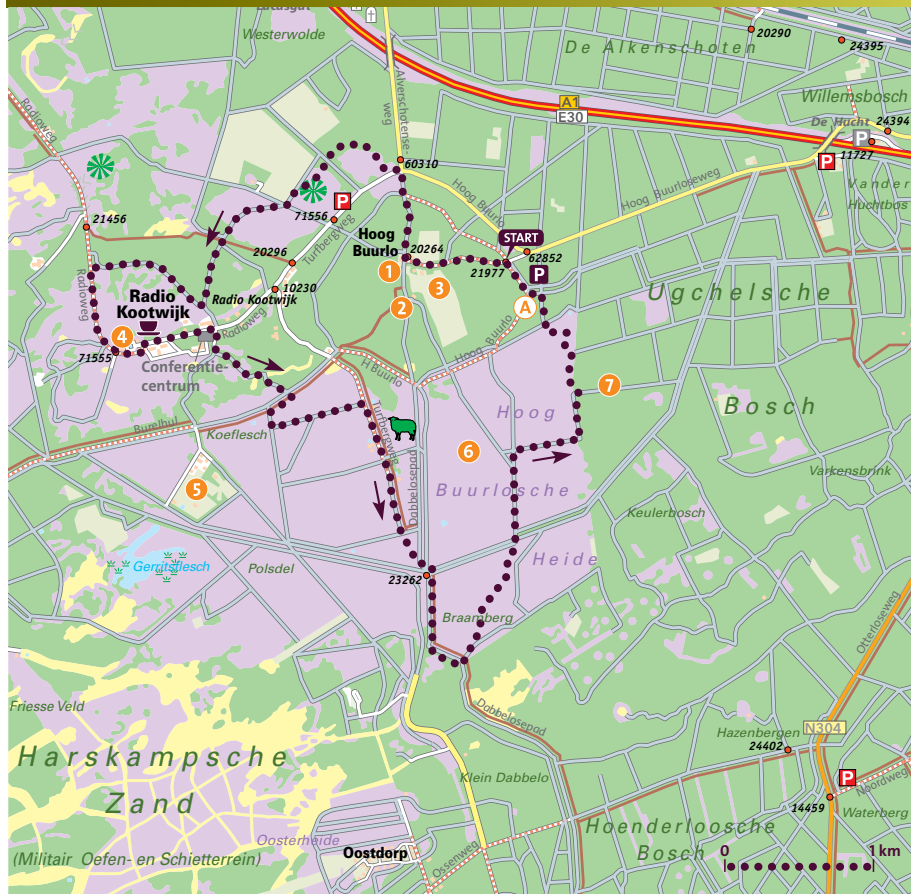
Medio vorige eeuw was het niet best gesteld met de Veluwe edelherten op de vrije wildbaan. Het voedselaanbod was slecht, stroperig tierde welig, veel hekken frustrerden de drang tot rondtrekken. Daarom werd door het Ministerie van Landbouw, de Directie Faunabeheer in het bijzonder, in 1956 het Staatswildreservaat gesticht aan weerszijden van de N304 op 3200 hectare van Staatsbosbeheer. Genietroepen van de Koninklijke Landmacht hielpen bij het aanleggen van wildweiden. In 1966 werd het beheer weer overgedragen aan Staatsbosbeheer. Maar het beleid ging door. Grote winst was het ruimen van het lange hek Hoenderloo-Hoog Buurlo in 1990. Dankzij de aanleg van wildviaducten over de A1 (1998 en 2011) en de A50 (1985) is het ex-SWR nu bereikbaar voor wild van bijna de hele Veluwe.



lijn Apeldoorn-Amersfoort. De architect van 'gebouw A', zoals de kathedraal in de begindagen heette, was Julius Luthmann; de ornamenten aan de gevels en bij de entree zijn van Hendrik van den Eijnde, bouwbeeldhouwer bij de Rijksgebouwendienst.

De locatie lijkt vreemd maar hier was weinig verstoring door andere zenders. In 1998 nam de PTT, inmiddels KPN geheten, afscheid van

Radio Kootwijk. Er begon een turbulente periode. Wat moest ermee gebeuren? Een operagebouw? Alle ruiten ingooien en het overlaten aan klimpanten, uilen en vleermuizen? Architectonisch is het gebouw zo bijzonder dat dit laatste plan, hoe spannend ook voor de natuur, onhaalbaar was. Sinds 2008 is Radio Kootwijk van Staatsbosbeheer en is de multifunctionele bestemming van het hoofdgebouw in ontwik-



Afstand

12 km, 3 uur

Startpunt

Aan de Hoog Buurloseweg, 500 meter ten oosten van Hoog Buurlo (gps-coördinaten: 52.10692, 5.51353)

Bewegwijzering

De route is gemarkeerd met witte schildjes met daarop een rode pijl

Parkeren

Bij de start

OV

Geen halte ov in de omgeving

Honden

Aangelijnd

Bijzonderheden

Soms mulle paden. Niet geschikt voor rolstoelen en buggy's

keling, maar er gebeurt ook al van alles. Op zondagmiddag zijn er rondleidingen door het hoofgebouw en een stukje natuur, met aangeklede thee erbij (www.hierradiokootwijk.nl). Tegenover het restaurant zit Theater de Loods, met twee middagvoorstellingen per maand (www.theaterdeloods.nl).

5 Op de hei, vlak voor een scherpe haakse bocht naar links, ligt 500 m naar rechts het verdwenen twaalf hectare metende **recreatieterrein Gerritsfles**. Het stond al sinds 1981 hoog op de lijst van Nationaal Landschap Veluwe van te verwijderen terreinen. Pas in 2007 kwam het ervan. Het zeven van de vrijgemaakte bodem leverde 80 kubieke meter aan stenen, betontegels, autobanden, plastic, ijzerwerk en boomstronken op. Sindsdien heeft de natuur het hier weer voor het zeggen. Het verwijderen van een recreatieterrein is erg kostbaar en lastig. Dit is op de Veluwe het enige voorbeeld,

In het hele gebied zitten edelherten, scan voor een kort filmpje.



maar er zijn zeker meer kandidaten die midden in de natuur liggen. Even verderop, aan het routrajet over de hei in zuidelijke richting, liggen op een honderd meter van elkaar drie dienstgebouwen van de voormalige zendinrichting. Ze dateren uit 1928-1929 en werden gebruikt voor zenden via de korte golf. Een van de drie is herbestemd, de andere liggen er haveloos bij. De vijvers dienden voor koelwater voor de zenders.

6 De **Hoog Buurlose Heide** is schitterend, maar erg rijk aan bochtige smele, het lange gele gras dat overal groeit. Herten eten het bij gebrek aan beter. Soms dwaalt hier een schaapskudde. De terreinoneffenheden op de hei zijn voornamelijk dekzandruggeten uit de vierde ijstijd (80.000 tot 11.000 jaar geleden) toen hier maar weinig groeide. In het toendraklimaat van toen leefden wolharige neushoorns en mammoeten. Nu zijn er plannen om één soort die hier al duizenden jaren geleden verdween terug te halen: de wisent. Binnenkort komen er al een paar, binnen een ruime berasting. Voor de laatste stand, zie www.wisentopdeveluwe.nl.

7 Aan de rand van de hei, bij een bankje met opschrift ter herinnering aan een hout-

vester, begint een **brede laan met beuken aan weerszijden** (geen deel van de route) die het oude Staatswildreservaat in voert (zie kader). Deze lanen in het SWR, aangelegd rond 1880, zijn er niet voor de sier, maar om bosbranden tegen te houden. Ze dienen mede als brandgangen: door hun breedte en doordat de loofbomen aan weerszijden minder goed branden dan de dennen die tussen de wegen werden gepoot.

Routebeschrijving

De route is gemarkeerd met vierkante witte schildjes met daarop een rode driehoek die de richting aangeeft.

Bij **A**, vlak voor het einde, zit een onduidelijkheid in de bewegwijzering: op een ruim bemeten vijfsprong (met een blauw bordje met 53 erop) lijkt de routepijl naar het eerste pad rechts te wijzen. Bedoeld wordt echter de tweede rechts op de vijfsprong, een breed pad haaks naar rechts.



Horeca

De Garage / Coffe & Joy
Radioweg 3
7348 BG Radio Kootwijk
www.garage-radiokootwijk.nl
Open mei-okt. za-zo
11-18 uur, juli-aug ook vr.